

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LINKÖPING**

DOM
2010-09-30
Meddelad i
Linköping

Mål nr
7382-10
Rotel 3

SÖKANDE

Green Landscaping AB, 556773-4800
Jägershillgatan 14
213 75 Malmö

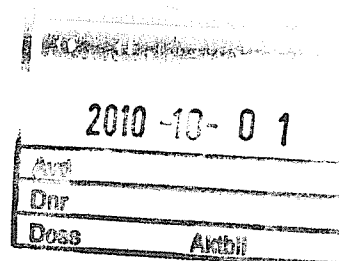
Ombud: Advokat Tomas Kjellgren
Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB
Box 1711
111 87 Stockholm

MOTPART

AB Stångåstaden, 556041-6850
Box 3300
580 03 Linköping

SAKEN

Ansökan om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Green Landscaping AB:s ansökan avslås.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 31 augusti 2010 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 23143

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 406 581 04 Linköping	Brigadgatan 3	013-25 10 00 E-post: forvaltningsrattenilinkoping@dom.se	013-25 11 40	måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-15:00

YRKANDE M.M.

Stångåstaden AB genomför en upphandling ”Yttre skötsel 2010” genom öppet förfarande. Upphandlingen avser flera distriktsområden som utvärderas separat (med undantag för City 6 och 7 som utvärderas som ett område). Grund för tilldelning av kontrakt är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Stångåstaden har den 20 augusti 2010 fattat ett tilldelningsbeslut av vilket framgår att avtal kommer att tecknas med annan anbudsgivare än Green Landscaping AB (bolaget).

Bolaget ansöker om överprövning och yrkar, slutligen efter justering, att upphandlingen ska rättas på så sätt att en förnyad utvärdering ska ske utan beaktande av det vinnande anbudet såvitt gäller distriktsområdena City 6-7, Väst 2 och 6-7 samt Syd 4-5.

Förvaltningsrätten i Linköping beslutade den 31 augusti 2010 interimistiskt att upphandlingen, såvitt avsåg områdena City 1-3 och 6-7, Väst 1-2 och 6-7, Student 2 samt Syd 4-5 inte får avslutas samt att beslutet ska gälla till dess annat förordnas i målet.

Förvaltningsrätten i Linköping beslutade den 14 september 2010 att upphäva det interimistiska beslutet den 31 augusti 2010 så vitt avsåg områdena City 1-3 och, Väst 1 och, Student 2.

Förvaltningsrätten i Linköping beslutade den 17 september 2010 att avslå Stångåstaden AB:s talan om underkännande av bolagets talan i målet på grund av nytillkomna grunder. Förvaltningsrätten upphävde samtidigt det interimistiska beslutet den 31 augusti 2010 såvitt avsåg området City 7. Beslutet överklagades av Stångåstaden AB. Kammarrätten i Jönköping har i beslut den 22 september 2010 funnit att skäl ej förelåg att meddela prövningstillstånd.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Bolaget har i målet anfört bl.a. följande. Av Stångåstaden AB:s förfrågningsunderlag i upphandlingen gällande pris, framgår att anbudsgivarna skall dela upp det summerade totalpriset för hela distriktet. När det gäller distriktsområden som omfattar flera affärsområden anges vidare att anbudsgivaren skall notera delpriserna för varje affärsområde eftersom fakturering skall ske till varje affärsområde. Vidare framgår av förfrågningsunderlaget att ”fast pris för en gräsklippning (inklusive putsning) på ett helt distriktsområde ska anges. Det framgår tydligt att det är ett skall-krav för anbudsgivarna att dela upp priserna för gräsklippning för distriktsområde City 6 (som skall utvärderas tillsammans med distriktsområde 7). Av förfrågningsunderlaget framgår att samma skall-krav även gäller för distriktsområdena Syd 4 och 5 samt Väst 2 och 6-7. Av det vinnande anbudet framgår att det inte har angetts några delpriser gällande gräsklippning för nu angivna distriktsområden. Det vinnande anbudet har därmed inte uppfyllt samtliga skall-krav som uppställts av Stångåstaden AB i upphandlingen. Det följer av fast kammarrättspraxis att om en anbudsgivare genom sitt anbud ej förmår uppfylla samtliga skall-krav skall anbudet inte medtas i slutlig anbudsutvärdering. Eftersom det vinnande anbudet inte uppfyllt samtliga skall-krav som uppställts i upphandlingen föreligger skäl för förvaltningsrätten att förordna om rättelse av upphandlingen på så sätt att en förnyad utvärdering skall ske utan beaktande av det vinnande anbudet. Bolaget har till följd av nämnda överträdelse av LOU lidit eller kommer i

vart fall att riskera att lida skada genom att inte tilldelas aktuellt kontrakt i denna för bolaget mycket värdefulla upphandling.

Stångåstaden AB anför bl.a. följande. Bolagets ansökan ska i första hand ogillas och i andra hand bör upphandlingen, i berörda delar, göras om. Bolaget gör gällande att Stångåstaden AB uppställt ett absolut villkor, det vill säga ett så kallat ”skall-krav” att de offererade priserna måste vara uppdelade. Påståendet om ett absolut villkor beträffande redovisningen av priserna bestrids av Stångåstaden AB. Stångåstaden AB har förvisso använt ordet ”skall” i bilagan, Anbudsformulär kriterie 1 pris, till underlaget. Däremot har ordet ”skall” aldrig markerats på ett sätt som skulle antyda att detta skulle vara ett absolut villkor för prövningen av anbudet. Ordet ”skall” ingår som ett vanligt ord i det svenska språket och innebär inte ett i detta sammanhang absolut villkor för anbudsgivningen då det nämns i texten. Det allmänna kravet i underlaget att anbudsgivarna skulle dela upp de efterfrågade priserna på ett visst sätt saknar helt betydelse för utvärderingen av anbudet och har heller ingen koppling till kontraktsföremålet. Som framgår av texten i bilagan önskas denna uppdelning av priset för framtida faktureringar. Kravet är följaktligen frikopplat från kontraktsföremålet. Stångåstaden AB har tvärtom explicit i underlagstexten påpekat att varje distriktsområde utvärderas separat och att det i klartext framgår av, Anbudsformulär kriterie 1 pris, att rutan med fet stil skall redovisa det summerade totalpriset för hela distriktsområdet och är det priset som ska utvärderas. Bolaget har varken i sin ursprungliga eller i sitt senaste påstående om fel i prövningen av anbudet kunnat visa att Stångåstaden AB brutit mot LOU.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

En av huvudprinciperna enligt LOU är att anbud som inte uppfyller förfrågningsunderlagets obligatoriska krav, s.k. skall-krav, inte ska beaktas vid utvärderingen. Krav som anges i förfrågningsunderlaget måste således

vara uppfyllda för att den upphandlande myndigheten ska kunna pröva anbudet. Den upphandlande myndigheten får inte heller ändra eller frånfalla uppställda krav, eftersom förfarandet då skulle bryta mot likabehandlingsprincipen och principen om öppet förfarande.

Bolaget har anfört att det vinnande anbudet inte uppfyller det ställda skalkravet att anbudet ska innehålla delpriser gällande gräsklippning för i målet berörda områden, varför detta anbud rätteligen inte skulle ha gått vidare till utvärderingen.

I förfrågningsunderlaget under rubriken ”Anbudsformulär kriterie 1pris” framgår bl.a. följande.

”Rutan med fet stil är det summerade totalpriset för hela distriktsområdet och är det pris som utvärderas. Det priset skall delas upp i delpriser för varje Affärsområde (gäller endast för de områden som innefattar flera Affärsområden) och noteras i dessa rutor eftersom fakturering skall ske till varje Affärsområde”.

Av det vinnande anbudet framgår att det summerade totalpriset för respektive distrikt har angetts, men däremot inte delpriser i berörda delar. Det framgår emellertid klart av förfrågningsunderlaget att det är det summerade totalpriset som kommer att utvärderas. Den aktuella uppdelningen i delpriser har haft till syfte att underlätta framtida fakturering och är närmast att hänföra till en administrativ åtgärd. Det faktum att delpriser har angetts eller utelämnats i målet aktuellt avseende, har inte påverkat den konkurrensutsatta saken och ej heller totalpriset för respektive distriktsområde vilket är det som varit föremål för utvärdering. Mot denna bakgrund kan den genomförda upphandlingen inte anses strida mot de krav som uppställs i LOU eller mot gemenskapsrättens principer. Bolagets ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1D)

Tomas Fredén

Föredragande har varit Anna Lander.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping. Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.